

Խմբ. — Մեր անկապտելի ժառանգու-	էջ 1
թիւնը	1

Հայկական Ֆեմարան-Բանասիրական

Հ. Ստեփան Ֆերանեան. — Հին բժշկա-	
բան կամ Բժշկարան Գագիկ-Հեթումեան-	
կարենոր բառեր և անոնց մեկնութիւնը .	6
Մեսրոպ Յ. Սեբեանց. — Թէ ո՞ր և ե՞րբ	
մեռաւ հայր բարեյիշատակ Հ. Եղիա Թով-	
մաճանի	12
Հ. Ե. Փ. — 1600-եան քեզագիր մը գըտ-	
նուած վենետիկ մէջ	14
Յ. Քիւրտեան. — Մանրանկարիչ Գրի-	
գոր երէց վանեցի	18
Հ. Վ. Հաջոնի. — Հայերէնի հարցեր.	23
Յակոբ-Գրիգոր. — Անտեղի հարուած-	
ներ	34
Խմբ. — Մեր ընթերցողներուն (հայե-	
րէնի հարցերու մասին)	35
Հ. Եղիա Փէլիկեան. — «Յորելինական-	
ախոյեանական» (ստուգաբանութիւն).	38

Գրական

Վիկտորիա Աղանուր. — Խաղաղութիւն	
(Թրգմ. Հ. Ե. Փ.).	43
Ատա Նեկրի. — Մայրիկիս (Թրգմ. Հ.	
Ե. Փ.).	43
Արսէն Երկար. — * * *	43
Հրաչ Գալստեանց. — Մարդ կը փնտռեմ.	44
» » Մօրս	45
Հ. Մ. Ազգերեան. — Նուագ առ Մօնս.	
Մեծօֆանդէ (հր. Հ. Ղ. Տ.).	46
Ուիլիերմ Սարոյեան. — 70,000 Ասորի-	
ներ (Թրգմ. Հ. Քաջարեանց)	47

Օրուան գրքեր-Գրախօսական

Յ. Քիւրտեան. — Հին վաղարշապատի	
պեղումները (Ա. Քալանթար)	52
Յ. Քիւրտեան. — Նիւթեր Հայաստանի	
սոցիալական շարժումների պատմութեան	
համար (Ի. Զաւախիշվիլի. Թրգմ. Լ. Մ.).	53
Յ. Քիւրտեան. — Հաւուց թառի Ամե-	
նափրկիչը և նոյնանուն յուշարձաններ Հայ	
արուեստի մէջ (Գար. Արքեպօ. Յովսէփեան).	58
Հ. Եսայի Գոռզեան. — Բաֆֆի (հր.	
ծննդ. 100ամեակի Կ. Յանձնախումբ).	53

Շարք տես Գ. էջ

Réd. — Notre héritage inviolable .	1
------------------------------------	---

Académie Arménienne-Philologie

P. E. Ferahian — Ancien Traité de	
Médecine des rois Kakigh et Haitoun .	6
Mesrovb J. Seth — Date et lieu de	
naissance du père de P. E. Thovmadjan.	12
P. E. P. — «Θηρομαχὴ Ἀνδρομάχου», L'An-	
tidote d'Andromaque (spécialité de 1600).	14
H. Kurdian. — Le miniaturiste prê-	
tre Grégoire de Van	18
P. V. Hatsouni — Questions de la	
langue Arménienne.	23
Hagop-Krikor. — Des coups injustes	
(linguistiques).	34
Réd. — A nos lecteurs (questions de	
de la langue arménienne moderne) .	35
P. E. Paitchikian — Etude sur les	
formes des mots «Յորելինական-ախոյեա-	
նական»	38

Littérature

Vittoria Aganoor Pompilj. — Pace	
(trad. en Arm.)	43
Ada Negri. — A mia madre	43
Arsène Yergath. — * * *	43
H. Katcharentz. — Je cherche des	
hommes	44
H. Katcharentz. — A ma mère	45
P. J.-B. Aucher — Sonnet à Mezzo-	
fante	46
William Saroian. — 70,000 Assyriens	
(trad. par H. Katcharentz)	47

Recensions

H. Kurdian. — Les fouilles près Va-	
gharchabad (par A. Kalantar)	52
H. Kurdian. — Matériaux pour l'histo-	
ire des mouvements sociaux de l'Ar-	
ménie (par Djavakhievili), (trad. L. M.).	53
Kurdian H. — Le «Sauveur» du cou-	
vent «Havouts thar» et des monuments	
homonymes dans l'Art arménien (par	
Mgr. K. Hovsépian)	58
P. I. Krouzian — Raffi (par le Co-	
mité du Centenaire)	53

Voir la suite, page 3.

ԲԱՋՄԱՎԷՊ

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ - ԳՐԱԿԱՆ - ԳԻՏԱԿԱՆ - ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ - ՄԱՐՏ ԹԻՒ 1-3

ՀԱՏ. Ղ.Ջ. ՈՒՅԶԷ-ՈՒՅԶԸ

ՎԵՆԵՏԻԿ Ս. ՂԱԶԱՐ

ՄԵՐ ԱՆԿԱՊՏԵԼԻ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՐԲԱՐՈՍ ազգերու իշխող ու աշխարհակալ պետերը սուր և կողոպուտ կը կտակեն իրենց պայազատներուն. և այդ անարգ ու վատ ժառանգութիւնն է որ կ'անցնի սերունդէ սերունդ, ժողովուրդէ ժողովուրդ: Քաղաքակիրթ ազգերուն կը մնայ պատմութեան աւանդել սեւատառ ու սեւադրոշմ անոնց դատապարտութիւնը և յաւիտենական անարգութիւնը բոլոր դարերուն վճռով:

Մեր Հայերը սակայն աննման ու անեղծ ժառանգութիւն մը թողած են մեզի, կտակ մը որ աստուածային կնիքն ունի իր վրայ, ժառանգութիւն մը որ հարստութիւն ու ցեղային պարծանք է միանգամայն:

Մեր Բարոյականը և մեր Գիրը:

Մեր բարոյականը՝ որ լոյս է գազանօրէն մեզ խողխողող ցեղերու խաւար մոլեգնութեան քով. մեր Գիրը՝ որ շինութիւն ու փառք գիտցած է վճռել ու արձանագրել՝ մեր երկիրն ու քաղաքակիրթութիւնը մոխրի վերածող հրոսակներուն կործանումին և անարգութեան հակառակ:

Մեր քաղաքակիրթութիւնը՝ կրկին անգամ նուիրական. իր հինաւուրց փառքերով նրբաքանդակ, քրիստոնէական սրբաբոյր օծումով վերասլաց:

Աւելի քան 17 դար է որ մեր Յեղը այդ մեծ ու բարդ, անհամեմատ գեղեցիկ ու վսեմ ժառանգութեան է փարած, յամօթ վայրագութեան այն ցեղերուն՝ որ մեզ տասանորդեցին, որ անկարող եղան օգտուելու Գողգոթայի հրդեհի բոցավառ լոյսէն որ երկու հազար տարի է կը կը ճառագայթէ տիեզերքին ու կ'եղբայրացնէ ցեղեր ու ազգեր, որ կեանք կու տայ զրին ու գեղարուեստին, որ կը պատրաստէ անթիւ բանականեր, դաս դաս լեցնելով անապատներու ամայութիւնը, լեռներու կողերն ու փապարները. նուիրուած հոգիներ վանքերու մէջ սրբակեաց ու գործօն, առաքելութեան ցուպով պանդուխտ հեռաւոր աշխարհներ Աւետարանի և քաղաքակիրթութեան

ԲԱԶՄԱՎԷՊ ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ-ՄԱՐՏ 1938

թիւներու, կը ջանան փրկել կործանածը՝ վաշխառուներու բերանը դրամով փակելով: Ծանր յուզիչ տեսարաններէ վերջ սփոփանքի կայծ մը կ'երեւի ցաւագին զղջումին մէջ խաղամուրին՝ որ կը մեռնի իր բարի հօր և եղբօր գթոտ բազուկներուն վրայ: Այս վերջին պատկերը խորապէս յուզիչ էր:

Ինչպէս նկատեց յետոյ հրաւիրեալներու բազմութիւնը, նիւթը իր հոգեկան խոր անցքերով վեր էր աշակերտներու տարողութեան, և սակայն, շնորհիւ մեծ ճիգերու, անոնք յաջողեցան փայլել բոլոր գերերուն մէջ. այսպէս, Դաւիթ Խոջամիրեան՝ խաղամուրի, և յետոյ կարգաւ միւս գլխաւոր գերերուն մէջ Գրիշա Յովսէփեան, Պերճ Զանջերեան, Գեորգ Այսնեան, Վարուժան Պողաճեան և Կարպիս Աբովեան:

Հայերէն տրամին յաջորդեց «I due Spazzacchini» իտալերէն երգախառն կտորը «Երկու ծինեւոյց մաքրողներ», զոր ներկայացուցին Կարապետ Գազանճեան և Պողոս Իսրայէլեան, երկուքն ալ հանդիսականներու կողմէ խանդավառօրէն ծափահարուելով իրենց ունեցած մեծ յաջողութեան համար:

Նոյնքան յաջող էր ներկայացումը Offenbach-ի «Երկու ձկնորսները» «Les deux pêcheurs» զուարճալի և հոգեբանական խաղին, որուն մէջ փայլուն գերեր կատարեցին Մանուկ Սէֆերեան, Պերճ Զանջերեան և մանաւանդ Ս. Պողոսեան: Այս ալ երգախառն:

Վերջին ներկայացումն էր A. Tribault-ի «Le parapluie de Don Quichotte» «Տօն Քիշօթի հովանոցը», նոյնպէս երգախառն, գերակատարները՝ վարժարանին փոքրիկները՝ շնորհալի և մեծապէս հաճելի գերքեր առած էին սպանիական տարազներուն մէջ՝ ինչպէս նիւթը կը պահանջէր, որ իր խորքին մէջ ընկերսիրական ազնիւ պատկեր մը կը բեմադրէր:

Բեմադրութիւնն աւարտած էր, տեսնելու էր ներկաներուն հոգեկան գոհունակութիւնը, մանաւանդ այդ սիրուն, մտացի և առողջ աղոց ծնողներունը:

Անշուշտ այդ ամէն յաջողութիւն մեր հայ աղաքը իրենց կրթարանին կը պարտին, Տեսչութեան անխնայ ջանքերուն և անոնց գործակից Ուսուցիչներուն, որոնց մէջ անշուշտ մեծապէս արդիւնաւոր է և շնորհաւորելի երաժշտապէս Պրն. Գ. Ալեմշահ:

Խնդակցութեան աւելի բան մ'է որ կ'ուզենք յայտնել Միխիթարեան ազգանուէր Հայրերուն, մեր սրտի ամենախոր երախտագիտութիւնը, որովհետեւ անոնք մեր ազգին զաւակները լաւ կը կրթեն և հայ կը կրթեն:

ՆԵՐՍԷՍ ՄԸ

Գ. - ՄԻԽԻԹ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ՀԱՆԷՊ

Փետ. 27ին, կիրակի օր, վարժարանին աշակերտութիւնը Թատերական իր անդրանիկ ներկայացումը տուաւ ներկայութեանը ազգայիններու հոծ բազմութեան մը՝ որոնց նախագահ բազմած էր Արհի Գերպ. Հինտիէ՝ տեղւոյս Հայ Կաթողիկէ վիճակաւորը:

Հանդիսականներու ընդունելութիւնն և կարգապահութիւնը յանձնուած էր վարժարանին աշակերտաց:

Գլխաւոր նիւթը որ բեմադրուեցաւ «Հուպիտներ» յուզիչ տրամն էր, որուն մէջ մեծապէս փայլեցան Կ. Գարայեան և Պ. Նաճարեան, ինչպէս նաեւ Թ. Ոսպիկեան, Ֆ. Մինասեան և Զ. Քեհաճեան:

Ապա «Պայքար Հրեշտակի և Սատանայի» բարոյական և կրթիչ կտորը, որ խոր և շինիչ տպաւորութիւն թողուց բոլոր ներկաներուն վրայ: Գլխաւոր գերակատարներն էին Ս. Քիւփէլեան, Յ. Իւզպաշեան և Ռ. Միսիրեան:

Հուսկ բեմադրուեցաւ «Բարեկեցականի վերջին իրիկունը» ծիծաղաշարժ պատկերը որ շատ զուարճացուց ներկայ բազմութիւնը:

Բժիշկի և ծառայի գերերուն մէջ մեծապէս յաջող էին երկու Գասարճեանները: Նոյնպէս փայլուն հանդիսացան Սապապղեան, Եղորդ պեան, Ճէսուրեան, Աւագեան և Սաթմաճեան պատանիները, արժանանալով ներկաներուն խանդավառ ծափերուն:

Մեծապէս հաճելի անցան միջնարարներու պահերուն կատարուած Հայկական պարերն և երգախառն մենախօսութիւնները:

Ուրախ ենք որ Միխիթարեան Հայրերը հայաշատ կեդրոնին մէջ ցոյց կու տան իրենց ջանքերուն պտուղը, Թատերական բեմին վրայ իսկ դրոշմելով բարոյական և ազգային ուժեղ նկարագիր մեր զաւակներուն: Կարօտով պիտի սպասենք եկող տարւոյն ներկայացումներուն:

ՀԱՆԷՊՅԻ

Հ. Միքայէլ Յովնանեան. — Այգեկութիւն (Բ. Նորիկեան)	54	P. M. Hovhannessian — «Aïkekoutk» (Vendange) (par B. Nourikian)	54
Հրաչ Բախարեց. — Զուարթնոց տարեգիրք (Հր. Բալուեան)	55	H. Katcharentz. — «Zuartnotz» almanach (par H. Palouian)	55
Հրաչ Բախարեց. — Նախերգանք (Մ. Թէօլէօլեան)	56	H. Katcharentz. — «Prélude» (par M. Tölölian)	56
Գիտական		Science	
Մ. Վ. Քիոտոյ. — Սուրբ Գերեզմանի տաճարին պահպանութեան խնդիրը (Թրգմ.)	65	M. V. Chiodo. — Problèmes de conservation de l'église du St. Sépulture (par Luigi Marangoni)	65
Հայ Մամուլ		La Presse Arménienne	
Հ. Ե. Փ. — (Նոր գրքեր ու թերթեր) .	60	P. E. P. — (Livres et Revues).	60
Հայկական արձագանգ		Echos Arméniens	
Հ. Մ. Ճաւաշեան. — Գրիգոր Պետրոս Ժե. Կաթ. Պատրիարքի այցելութիւնը Բարիզայ գաղութին	68	Djanachian P. M. — La Visite de S. B. Grégoire Pierre XV Patriarche à la Colonie Arménienne de Paris	68
Կ. Խրայեան. — Լիոնահայ գաղութին .	74	C. Khrayan. — ... à celle de Lyon	84
Թատերական ներկայացումներ Միխիթարեան վարժարաններուն մէջ.		Représentations théâtrales dans les Collèges des PP. Mekhitharistes	
Խմբ. — Մուրատ — Ռաֆայէլեան Վարժարան — Վենետիկ	78	Réd. — Moorat — Raphaël - à Venise	78
Ներկայ. — Մուրատեան Վրժ. — Բարիզ .	79	Présent. — S. Moorat - à Paris.	79
Հարկայի. — Միխիթ. Վրժ. — Հալէպ .	80	Alep. — Collège Mékhit. - à Alep.	80

ԲԱՅՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ « Բ Ա Զ Մ Ա Վ Է Պ »

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ — ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍԻ
որ 1938 թուականով իր գոյոշքեան 96* տարին կը քեռակոխէ:

Տարեկան բաժնեգինն է՝ 12 ֆրանք ԶՈՒՅԵՐԱԿԱՆ կանխիկ. կամ համապատասխան իւրաքանչիւր պետութեան զրամով՝ օրուան սակին համեմատ:

Կրթական հաստատութեանց, դպրոցներու, ակումբներու, ընթերցարաններու, ինչպէս նաեւ ուսանողներու համար թերթս կը շնորհենք կես գնով:

Բացառիկ թիւ (100ամեակ Մ. Ռաֆ. Վրժ.) Ա. հատոր 9 գ. ֆ. ուղեծախսով

» » » ընդ մամուլ Բ. » 9 » »

» » » Ա. և Բ. հատորները միասին 16 » »

Յօդուած, թղթակցութիւն, բաժնեգին՝ զրկել ուղղակի հետեւեալ հասցէին.

Réd. «PAZMAVEB»

St Lazare

VENISE (Italie)